

NEZAVISNO KULTURNO-PROSVJETNI I INFORMATIVNI LIST

Preplata: Godišnja . . . Din 72—
Polugodišnja . . . Din 36—
Tjednišnja . . . Din 18—

Uredništvo i uprava: Kundurđiluk ulica broj 22

Izlazi svakog petka

God. 1. Preplata za inostranstvo
Godište Din 120—

25. oktobra 1935.

Sarajevo

28. ređezba 1336

Rukopisi se primaju do
utorka o podne

Br. 4.

Leiletil-mi'radži

Eteizu-bil-ah.

Suhkanel-lezi esra biabdihi
leblen mine-medzidil-harami
tiel-medzidil-aknal-lezi barekna
havelku liniruvku min ajatuna
inehu kuvse-semir-beir

Kur'an-kerim.

U noći Mi'radža Svemogućij Stvoritelji vasiono ulje je vrhunac saznanja, — koliko On po volji Svojoj hoće da čovjeka sa saznanja dade — u dušu najvećeg izmedu najvećih, najumnijeg izmedu najumnijih, u dušu Svog velikog i zadnjeg poslanika i istinskog vjerovjesnika Hazreti Muhammeda. U noći Mi'radža otkrivene su tajne saznanja Hazreti Muhammedu, jer je čovječanstvo biljedama i desetina milijada — a možda i više — spremno da u svom umnom razviku dade svog najumnijeg sina, ko- me će ta velika zadaca zapasti, da čovječanstvo objavi Veliku Istinu Gospodara vasiona, da je morati da pobjedi carstvo duha i razuma i na zemlji jer je to volja Allahova. U tome nam Kur'an u prvom ajetu poglavlja "Ismara kaže: »Neke je slavljen (Svemogućij Allah) koji pociže Svo- ga roba (Muhammeda) novce iz Medzidil-harama do Miljadina Akabtu, čiju smo okolicu blagolovnom učini, ali mu (Muhammedu) pokazemo naše znakove. Zaiata Allah sve čuje i sve vidi«.

Svemogućij Allah Svoim zadnjem poslaniku Muhammedu a, s. u ovoj velikoj noći Miradža pokazao je svoje velike znakove, koje se ne kroz du- gi i dugi razvoj čovječanstva ljudima pokazivali preko nebrojnih Božjih poslanika i vjerovjesnika. Bog je te noći pokazao Hazreti Muhammedu ti- tav onaj velik mi svojih odabranika koji su ljude vodili stazama sreće i spasenja, pokazao Mu je šta su oni de usetili do dolaska Njegovu, da lju- de usetiti i spasu. Allah nam kaže, da je te velike noći Muhammeda poveo od Medzidil-harama do Medzidil-ak- tabu, da nam tako jasno i otvoreno kaže: da je Muhammed aljeilislam. Njegov Veliki Miljenik u svojima uč- njima, koja mu je On dao, obuhvatio sve one Velike Istine, koje su do nje- ga ljudima upućivane i u kojima se ljude poturalo. Te velike noći kaže da je Muhammed a, s. i signo do Si- dretul-Munteha, do vrhovnog izvora Mudrosti, spoznao je kakove su teško- koje prošle sve one velike duha i uma, koje je Providnost Božija obdila najvećom blagodat: poslanstvom i propovijedanjem Božijih odredaba i istina.

U toj noći Hazreti Muhammed do- lazi u duhovnu vezu sa Ademom, Id- risom, Nuhom, Ibrahimom, Musatom, Harunom, Isatom i spoznaje velika djela njihova, da ih on konačno kri- žuje i završi i čovječanstvu, da mu objavi vrhunacvno učenje u svemoguć- nosti Gospodara vasiona, koja obas- tupa sve ljude bez razlike na rod i plemo. Dešno je, da počti ljude da u

duhovnom savršenstvu i umnom sa- znanju lebi spas čovječanstva. Došao je, da proglasi jednakost ljudi i da razvije savršeno bratstvo i bratsku ljubav među slijedbenicima svoje vjere Islama. Došao je da ljude što više približi njihovom Gospodaru Al- lahu, da odstrani sve posrednike, koji se samozvano postavljaju kao posred- niki izmedu Stvoritelja i Njegovu ro- ba. Došao je, da ljudima kaže i istine, da slijede zakon prirodno razvi- ka — sunetul-ah, — jer ako se budu ogrješili o taj vječni zakon koga je Mudrost Božija u svijetu uspostavila, stići će ih neumoljiva i teška kazna.

U toj velikoj noći Muhammed alej- hiselamu bi naredeno, da donese veli- ku zapovijest i poruku Gospodaru va- sionu, da se ljudi što više približe svo- emu Gospodaru Allahu, da trže Mi- lost Njegovu u skrušenoj molitvi, koja će im On bezvratno darovati. Naredi Svemogućij Allah ljudima da dnevno pet puta stanu pred Velikost Njegovu, naredi im, da misli ni- hove budu upućene uvijek samo na Boga, da se tako oslobode zla i opa- čina koje im strast tjelesna donosi. Naredi im da dah uslijedu iznad sre- će, da u usavršavanju svoega duha vi- de vrhunac svojih želja i ciljeva. Naredi im, da razvijajući svoj dah raz- vijaju i snage tjelesne, kako bi mogli na ovome »smotu iskušenja« postig- nuti zadovoljenje svojih duhovnih že- lja, a to je svoje zemaljske i vječne sreće. U ovoj velikoj noći kad je Sve- mogućij Allah naredio slijedbenicima usvijene vjere Islama da budu u toj tjelesnoj dodiru sa svojim Gospoda- rom, donio je takove propise i duž- nosti za vršenje molitve, koji zaJam- čuju ljudima svaki napredak i uspjeh, jer da bi mogao izvršiti musliman sve dužnosti, treba da spemi sve stvari koje mu osiguravaju sreću ži- votu na zemlji, a onda ga koristi u one velike i nedostižive visine sreće i duhovnoga života.

Da bi mogli izvršiti ove dužnosti, koje nam se u ovoj velikoj noći na- ređuje, moramo se podučiti snagom svoga uma i snagom svoga tijela.

Moramo ujediniti te dvije snage i dovesti ih u potpuni sklad. A kad to izvršimo osmo smo učinili ono što je naša dužnost, na takav smo način u sebi razvili dostojstvo, pravdomost i dobrotu, koja mora biti ne- razdruživa od svakog muslimana.

Brate muslimane! U ovoj velikoj no- ci prenesi se duhom svojim u veliki događaj, što se zbi u noći Miradža. Osejti u svojoj duši svu veličnu už- oženje vjere Islama i njenih vječno vrhunacvno i savršeno, što si jedini u stanju čovječanstva, koji si jedini u svim krajevima i svim vre- menima poštiti do luke sreće i spasa. U svojim duhovima izreci napotiljnu za- hvalnost Svemogućem Allahu, koji svoj Svoj najodabranijeg roba i naj- ljepšeg sina čovječanstva, u milost- nima duhovima do luke sreće i spasa. U svojim duhovima izreci napotiljnu za- hvalnost Svemogućem Allahu, koji svoj Svoj najodabranijeg roba i naj- ljepšeg sina čovječanstva, u milost- nima duhovima do luke sreće i spasa. U svojim duhovima izreci napotiljnu za- hvalnost Svemogućem Allahu, koji svoj Svoj najodabranijeg roba i naj- ljepšeg sina čovječanstva, u milost- nima duhovima do luke sreće i spasa.

Organizovanje ilimje u jedinstvenu stalešku organizaciju

Uloga ilimje u društvenom i vjer- skom životu muslimanske zajednice je naročito važna. Ilimja po svom po- zivu stoji u najtješnjem dodiru sa narodom i ona se od njega zapravo ne može nikad ni odujeliti. Zato je il- mija radi svoja stalnog dodira sa na- rodnom i mogla da prvotno simpatije naroda u se, koji je uvijek taj sta- leš potpuno, cijeno i volio. Istina bi- je momenta kada su pojedini pri- padnici ovog odličnog staleša radi svoja nezgodnog postupka unijeli i momentanu zabunu u redove Musli- manu, ali to je uvijek bilo časomit- no, jer ilimja u svojoj jedinosti je varda ostala vjerna svome narodu ne do- voljavajući da se od njega ratvati i odvoji.

Ilimja po svom pozivu slijedeći pro- pis Kur'anova mora da zadrži što tje- sniji dodir sa narodom. Ona je onaj veliki faktor, kome Kur'an stavlja u dužnost da među muslimanima djeluju rasvijajući u njima društvenu, brats- ku i muslimansku svijest. Po Kur- anskoj zapovijedi ilimja je potvana da narod poziva u dobro, da ne na- ređuje i postupa ga kako će dobro djela raditi, da ga odvraća i sprečava od onoga što je zabranjeno i što na- noši štetu pojedincu i zajednici. To je čama uloga koju ilimja mora naj- savršenije vršiti i u najvećem lju- bavlju i tomu radu predati se. To je naročito važno u današnjem da ilimja savjerno vrši svoj veliki poziv ka- du su moralne vrednote u ljudskom dr- štvu jako opale i kada treba siste- matskim radom nastojati da se iz ljudskog društva odstrane poroci i nevaljalštine, koje mu smetaju nor- malnom razviku. Rekomo da za o- vaj veliki posao treba sistematskog rada pa da se moge postignuti dobri rezultati. Da bi se to moglo postig- nuti potrebna je jedna čvrsta i jaka organizacija koja će taj veliki posao značajki i spremno učestvovati u svoje- ru, i zajedničkim snagama omogućiti ostvarenje svoje misije. To se može provesti samo u čvrstoj i jako or- ganizaciji cjelokupne ilimje koja u ovoj teškoj današnjoj mori jedinstvenije da shvati svoj poziv i da sa najve- ćom ustrajnošću pristupi izvršavanju svog velikog poziva koji je označen Kur'anom ajetom »Veltekn min- kam ummeton jedune ilim-hajri ve ilim-hajri« i drugim ajetima, koji su u sebi muke i velike mukom i muševine. Dakle kako vidimo ja ovog ajeta do- stoji i poziv ilimje je vrlo veliki, težak i častan, ali opet i pun blagoslova, jer oni koji vrše tu veliku misiju provie- ćelja upućujući svijet na dobro, raz- vijaju u njemu duh jedinstva i jedi- ljubav i bratstva i na ustrajnosti, po- stiču veliki uspjeh, a nagrada se ni- hova biti velika kako ovde na zemlji tako i u vječnom životu.

Ilimja dakle mora da među našim muslimanskim elementom izvrši je- dnu najveću misiju koju je sv etavl- ja u dužnost. Da bi taj veliki zadat- tak mogla ispuniti treba joj čvrsta i jaka organizacija, jer pojedinačni ra- ba makar koliko bio zatan i velik ne donosi željenih uspjeha. Zato ilimja naročito mora vršiti ovaj veliki za- datak da svoje redove što čvršće sji- je i da zajedničkim snagama pristupi izvršavanju ovog velikog zadatka. Osim svoje velike vjersko-kulturne misije

u svim teškim danima ekonomake krize ilimja kao cjelina mora da po- vede računa i o tome kako i na koji će način obezbijediti i osigurati svoj materijalni položaj, da bi tako sa ve- ćim uspjehom onaj svoj glavni zada- tak mogla izvršiti. U radu oko zbijan- ja i organizovanja staleških redova ilimje potrebno je da saraduju svi, kako oni najviši tako i oni najniži, jer u tome vjersko-kulturnom radu, rad svakog pojedine je veliki i značajan, ga rad jednoga sejalr muallima nije ništa neznaniti od rada jednog vi- sokog vjernog funkcionera koji zaui- ma takav visoki vjerski položaj. U ovom pravcu ne smije biti nikakvih razlika, treba da idu svi zajedno ruku pod ruku da bi što snažna ci- jela sa jakim moralnom podlogom mogli postizivati veće i zamjernije uspjeha.

Od evrističa rata pa ovamo naša il- mija je poklala dosta alabosti u ovom vrlo važnom pitanju. Prije rata je rad na organizovanju ilimje bio m- go intenzivniji i ilimja je tada po- zivala više života i člana u svom ra- du. Ali poslije rata nastale su ozg za- maha, i kad je trebalo pristupiti još intenzivnijem radu vidimo da taj rad skoro zamire. Poratne prilike i onaj društveni haos koji je nastao, bezu- vjetno su traktirali da se na tom po- lju radu što više nastavi. To je nprvilo do- njelo mnogo teških posljedica, ilimja neorganizovana u svojoj jedinstvenoj organizaciji nije mogla da postizava uspjeha koje bi inače morala nado- stići u oim teškim poratnim prilika- ma tek postignu.

Kakvi su razlozi ovome o tome be- zakva sada govoriću jer bi nas to do- lako odvelo ali moramo konstatovati da je to jedan neoprostiv grijeh pa čak i atentat što je da ilimja sama sa sebi učinila. Kad je trebalo najve- će rada na smanjenju i podizanju dr- štvenog morala, kad je trebalo sve- šće upotrijebiti da se društveni poroci ako ne istribe, a ono bar u- manje, vidimo da u tim teškim da- nima po društvo i po islamaku zaje- nito ilimja ostala i da se nije nje- ono što bi moglo oživiti na svoj po- liožaj u radu u punoj mjeri dati.

Istina, vidimo da pojedini ogranci brojnih ilimjanskih staleša cenivaju svoje zasebne organizacije, ali te or- ganizacije u tim dijela ilimije ne do- nose nikakve koristi, a još manje se mo- že reći da je od tih organizacija imala koristi muslimanska zajednica kao cjelina. Serijaste sudije osniva- ju svoju posebnu organizaciju, imami matičari osnivaju svoje organizacije i to jednu na području Islama Med- žisa u Skoplju, a drugu na području Islama Medžisa u Sarajevu. Ove or- ganizacije u društvenom životu mu- slimana nijesu ništa učinile, a u ko- liko su što i učinile da popravu svoj materijalni položaj, to je vrlo malo. Interesantno je da su baš ovi di- jelovi naše ilimije materijalno napo- lie obezbijedili i da oni te organiza- cije stvaraju dok ona ilimja koja je ekonomski vrlo slabo stala, ostaje i u materijalno siromašnom položaju. Nenačaju mogućnosti da se na teri- toriji stane makar kolikoj poprav. Po- stoje jedna treća organizacija naše il- mije, koja je inače lokalnog karak- tera a to je udruženje ilimje u Tuzli Medžisi, koje je navodno u zadnje doba svoj rad podiglo na visinu teri- torije Islama Medžisa u Sarajevu. I u nekim mjestima obnovilo je svoje

Širite „Islamski Glas“!

Skrajnje je vrijeme, da se ovom pitanju posveti veća pažnja, a naročito Vakufsko povjerenstvo kao i džematski medžlisi koji su dosada bili potpuno nehanjani, treba da odmah pristupe uređivanju ovoga pitanja. To je njihova dužnost o koju se ne smiju ogлуšiti, a vjerujemo da će buduće Vakufsko povjerenstvo i budući džematski medžlisi ovo pitanje najozbiljnije srcu uzeti i učiniti sve, da se ovo ružno stanje koje vidimo u našim mešitetima, promijeni.

